



TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18283

Tarih : 04.06.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 5-6-2026	Esas No: 2/3713

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIGI
04 Haziran 2026
Numara:

TBMM GENEL MURAK
04 Haziran 2026
No: 1869847

GENEL GEREKÇE

Ağır engelli veya ağır hasta çocuğu bulunan hükümlülerin cezasının infazının ertelenmesine ilişkin düzenleme, kamuoyunda ‘‘Yusuf Kerim Sayın Yasası’’ olarak anılan toplumsal ve vicdani bir talebin sonucunda gündeme gelmiştir. Yusuf Kerim Sayın’ın ağır hastalığı sürecinde annesine duyduğu ihtiyaç ve annesinin cezaevinde bulunması nedeniyle yaşanan mağduriyet, kamu vicdanında derin bir karşılık bulmuş; çok sayıda kişi ve kurum, çocuğun üstün yararı temelinde bu düzenlemenin yapılması için ağırda bulunmuştur.

Ancak mevcut düzenleme, önemli bir ihtiyaca cevap vermekle birlikte eksik ve dar kapsamlı kalmıştır. Ağır hasta veya ağır engelli çocuğun bakım ihtiyacı yalnızca anneye sınırlı değildir. Sahadan gelen başvurularda, annenin bulunmadığı, annenin bakım görevini yerine getiremediği veya çocuğun fiil bakımını babanın üstlendiği durumlarda, erkek hükümlülerin bu haktan yararlanamadığı görülmektedir. Aynı bakım sorumluluğunu taşıyan annenin infaz ertelemesinden yararlanabilmesi, ancak babanın sırf erkek olduğu için bu imkndan dışlanması, eşitlik ilkesine ve çocuğun üstün yararı ilkesine aykırı sonuçlar doğurmaktadır.

Benzer şekilde, ağır engelli bireyler bakımından on sekiz yaş sınırı da ciddi mağduriyetlere neden olmaktadır. Sahada, nüfus yaşi on sekizin üzerinde olmasına rağmen ağır engelliliği nedeniyle sürekli bakıma muhtaç olan, zihinsel gelişimi yaşıtlarının çok gerisinde bulunan, fiilen ocuk gibi bakım ve gözetim ihtiyacı devam eden kişilerin aileleri bu düzenlemeden yararlanamamaktadır. Oysa ağır engellilik hâlinde bakım ihtiyacı çoğu zaman on sekiz yaşın doldurulmasıyla sona ermemekte, yaşam boyu devam edebilmektedir.

Uygulamada bir diğer sorun da ‘‘toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike’’ değerlendirmesinin kimi zaman keyfi biçimde uygulanmasıdır. Sahadan gelen örneklerde, ağır hasta veya ağır engelli çocuğunun bakımını üstlenen hükümlülerin toplum açısından gerçek, güncel ve somut bir tehlike oluşturmadığı açık olmasına rağmen, yalnızca suçun vafına, mahkûmiyet kararına veya soyut kanaatlere dayanılarak erteleme taleplerinin reddedilebildiği görülmektedir. Bu yaklaşım, düzenlemenin insani amacını ortadan kaldırmakta ve bakıma muhtaç çocukları cezalandıran sonuçlar doğurmaktadır.

Bu kanun teklifiyle, infaz ertelemesi imknının cinsiyet ayrımı yapılmaksızın tüm hükümlüler bakımından uygulanması, ağır engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç çocuklar bakımından yaş sınırının kaldırılması ve erteleme taleplerinin keyfi biçimde reddedilmesini önleyecek objektif güvencelerin getirilmesi amaçlanmaktadır.

Amaç, Yusuf Kerim Sayın'ın adıyla hafızalara kazınan mağduriyetlerin yeniden yaşanmasını önlemek; eksik bırakılmış bir düzenlemeyi çocuğun üstün yararı, engelli bireylerin korunması, aile hayatına saygı ve eşitlik ilkeleri doğrultusunda daha adil, kapsayıcı ve vicdani bir zemine kavuşturmadır.

Bu amaçlarla söz konusu "5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 16/A maddesinde değişiklik yapılarak, engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç veya ağır hasta çocuğu bulunan hükümlüler bakımından cezanın infazının ertelenmesine ilişkin düzenlemenin kapsamı genişletilmektedir.

Mevcut düzenlemede infaz ertelenmesi imkânı yalnızca kadın hükümlüler bakımından öngörölmüşken, yapılan değişiklikle bu imkânın cinsiyet ayrımı yapılmaksızın tüm hükümlüler bakımından uygulanabilmesi amaçlanmaktadır. Çocuğun bakım ihtiyacı yalnızca anneye bağlı değildir. Annenin bulunmadığı, bakım görevini yerine getiremediği, çocuğun fiilen baba tarafından bakıldığı veya başka nedenlerle babanın çocuğun temel bakımını üstlendiği durumlarda da aynı koruyucu düzenlemeye ihtiyaç bulunmaktadır. Bu nedenle düzenlemenin “kadın hükümlü” ile sınırlı tutulması, çocuğun üstün yararı ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Maddeyle ayrıca ağır engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç çocuklar bakımından yaş sınırı kaldırılmaktadır. Ağır engellilik hâlinde bakım, gözetim ve destek ihtiyacı çoğu zaman on sekiz yaşın doldurulmasıyla sona ermemekte; bireyin yaşamı boyunca devam edebilmektedir. Bu nedenle ağır engelli çocuğu bulunan hükümlüler bakımından yaş sınırı aranmaması, engelli bireylerin korunması, aile bütünlüğünün desteklenmesi ve sosyal devlet ilkesinin gereğidir.

Bununla birlikte ağır hastalığa maruz kalan çocuklar yönünden on sekiz yaş sınırı korunmakta; infaz ertelenmesinin uygulanabilmesi için hükümlünün toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağına değerlendirilmesi şartı devam ettirilmektedir. Böylece düzenleme, hem çocuğun üstün yararını ve bakım ihtiyacını esas almakta hem de kamu güvenliği bakımından gerekli dengeyi gözetmektedir.

Erteleme süresi, uzatma koşulları, zamanaşımının işlememesi, çocuğun sağlık veya engellilik durumunun tespiti, erteleme kararının kaldırılacağı hâller ve hükümlüye uygulanacak yükümlölükler de madde kapsamında açık şekilde düzenlenmektedir. Bu sayede infaz ertelenmesi kararının keyfi biçimde değil, denetlenebilir, ölçölü ve kamu güvenliğini gözetten bir usulle uygulanması hedeflenmektedir.

Sonuç olarak maddeyle; ağır engelli veya ağır hasta çocuğu bulunan hükümlüler bakımından infaz ertelemesi kurumu, çocuğun üstün yararı, engelli bireylerin korunması, aile hayatına saygı ve sosyal devlet ilkesi doğrultusunda yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**5275 SAYILI CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA
KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16-A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 16/A-

(1) İnfazına başlanmış olsa bile, toplam on yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlünün; ağır engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç çocuğunun bulunması veya on sekiz yaşını doldurmamış çocuğunun ağır bir hastalığa maruz kalması hâlinde, infazın ertelenmesi esastır. Erteleme talebi ancak hükümlünün toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturduğunun; yalnızca suçun vasfı, mahkûmiyet hükmü veya soyut kanaatlere dayanılmaksızın, güncel, somut ve objektif olgularla ortaya konulması hâlinde reddedilebilir. Ret kararında, tehlikenin hangi somut olgulara dayandığı açıkça ve gerekçeli olarak gösterilir. Bu şartların bulunması hâlinde cezasının infazı Cumhuriyet Başsavcılığınca bir yıla kadar ertelenir.

Ağır engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç çocuklar bakımından yaş sınırı aranmaz.

Erteleme süresi her defasında altı ayı geçmemek üzere en çok dört kez uzatılabilir. Erteleme süresi içinde zamanaşımı işlemez.

Çocuğun ağır engellilik nedeniyle bakıma muhtaç olma veya ağır hastalık hâli, 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasına göre belirlenir.

Erteleme süresi içinde; hükümlünün ertelemenin amacına veya yükümlülüklerine aykırı davrandığının denetimli serbestlik müdürlüğü veya kolluk birimlerince tespit edilmesi, hükümlü hakkında kasten işlenen bir suçtan dolayı kamu davası açılması veya çocuğun iyileşmesi hâlinde, erteleme kararı kaldırılarak ceza derhâl infaz olunur.

Hükümlü, Cumhuriyet savcısı tarafından erteleme süresi içinde belirlenen yükümlülüklerine uymakla yükümlüdür. Hükümlü, Cumhuriyet savcısı tarafından erteleme süresi içinde;

- a) Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek,
- b) Belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak,

c) Ekonomik durumu göz önünde bulundurularak belirlenen güvence miktarını yatırmak, yükümlülüklerinden en az birine tâbi tutulur. Hükümlü hakkında ayrıca Cumhuriyet savcısı tarafından yurt dışına çıkamama yükümlülüğü konulur.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.